

राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) को कार्यालय २०८२।०८३ को तेस्रो त्रैमासिक प्रगति विवरण

१. परिचय

सेवा निवृत्त हुने शिक्षकहरूलाई निवृत्तभरण, उपदान लगायतका सेवा सुविधा दिने व्यवस्था २०३५ सालमा भएपछि अभिलेख राख्ने र सेवा सुविधा प्रदान गर्ने कार्य साबिकको क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयबाट हुदै आएकोमा अलग्गै निकायबाट उक्त कार्य सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले मन्त्रिपरिषद्को मिति २०५४ माघ २ गतेको निर्णय बमोजिम शिक्षा नियमावली २०४९ मा भएको (छैठौँ संशोधन) ले विद्यालय शिक्षक किताबखानाको स्थापना गरेको हो । मिति २०५४।१२।२६ गतेदेखि केशरमहल परिसरको एक कोठाबाट आफ्नो कार्य आरम्भ वि.सं. २०६६ जेष्ठदेखि विद्यालय शिक्षक किताबखानाको आफ्नै भवन काठमाडौँ महानगरपालिका वडा न. १३ म्यूजियम मार्गबाट सेवाप्रदान गर्दै आएको छ।

नेपालको संविधान जारी भएपश्चात मुलुक संघीय संरचनामा गएसँगै नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७५ आषाढ ४ गतेको निर्णयानुसार सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मातहत निजामती किताबखाना, विद्यालय शिक्षक किताबखाना र प्रहरी किताबखानालाई गाभेर राष्ट्रिय किताबखाना बनाइएको छ। यस किताबखानाले राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) को रूपमा कार्य गर्दै आएको छ ।

२. संस्थाको दिर्घकालिन दृष्टिकोण

➤ व्यवस्थित अभिलेख पद्धतिको विकास गरी सरल र सुलभ ढंगबाट सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकलाई सेवा निवृत्त पश्चातका सुविधाहरू उपलब्ध गराउने ।

३. संस्थाको मुख्य ध्येय

यस किताबखानाको कार्यलाई आधुनिक प्रविधिमा आधारित वैज्ञानिक र व्यवस्थित अभिलेख व्यवस्थापनको माध्यमबाट सेवाप्रवाहलाई पारदर्शी, सर्वसुलभ र सरलीकृत गर्दै सेवाग्राहीलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने ।

➤ विश्वसनीय, तथ्यपरक अभिलेखका आधारमा सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयका स्थायी शिक्षकहरूका सूचना केन्द्रीतगरी सुधारात्मक नीति, कार्यक्रम निर्माणमा सरकारलाई सहयोग पुर्याउने ।

४. संस्थाको उद्देश्यहरू

- सामुदायिक विद्यालयका स्थायी शिक्षकको शुरु नियुक्तिदेखि अवकाश हुँदासम्मको अभिलेख सुरक्षित र व्यवस्थित रूपमा अद्यावधिक गर्ने ।
- सेवाबाट निवृत्त भएका शिक्षकले निवृत्तभरण, उपदान, उपचारखर्च, पारिवारिक निवृत्तभरण, सन्ततीवृत्ति, विरामी विदा (अस्थायीअवधिकोसमेत) को रकम आदि सुविधा उपलब्ध गराउने र सोको अभिलेख राख्ने ।

- सरकारका विभिन्न निकायहरूलाई नीति निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने स्थायी शिक्षक सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने।
- सामुदायिक विद्यालयका स्थायी शिक्षकहरूको अभिलेखको सूचनाकेन्द्रको रूपमा कार्य गर्ने।
- सामुदायिक विद्यालयका स्थायी शिक्षकहरूको वार्षिक तलबी प्रतिवेदन पारित गर्ने/गराउने।
- सामुदायिक विद्यालयका स्थायी शिक्षकको सम्पत्ति विवरणको वार्षिक रूपमा अभिलेख राख्ने।
- शिक्षकहरूको विवरणलाई डिजिटलाइजेसन गर्दै क्रमशः E-Pention को प्रक्रिया थालनी गर्ने।

५. संस्थाको मुख्य मुख्य कार्यहरू

- ✓ स्थायी शिक्षकको वैयक्तिक तथा नोकरी विवरण (सिटरोल) दर्ता गरी नियुक्ति पदस्थापना, सरुवा, बढुवा, तालिम, शैक्षिक योग्यता, पुरस्कार, विभागीय कारवाही, असाधारण एवम् अध्ययन विदा, उपचार खर्च रकम जस्ता शिक्षकसंग सम्बन्धित विवरणहरू वैयक्तिक तथा नोकरी विवरण (सिटरोल) फाइलमा सम्लग्न गरी अध्यावधिक गर्ने।
- ✓ शिक्षकको वार्षिक तलबी प्रतिवेदन पारित गर्ने।
- ✓ शिक्षकलाई ६ महिना अगावै अनिवार्य अवकाशको जानकारी दिने सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन गर्ने।
- ✓ सेवाबाट अवकाश भएका शिक्षकहरूको विरामी विदा, उपचार खर्च, उपदानको रकम निकासी दिने तथा निवृत्तिभरण, पारिवारिक निवृत्तिभरण, पारिवारिक वृत्ति, शैक्षिक भत्ता तथा सन्तति वृत्ति जस्ता सुविधा किटान गरी निवृत्तिभरण अधिकारपत्र प्रदान गर्ने।
- ✓ शिक्षकको सम्पत्ति विवरणको वार्षिक रूपमा अभिलेख राख्ने।
- ✓ शिक्षकको अभिलेख तथा सुविधा सम्बन्धी विषयमा आवश्यकताको आधारमा आधिकारिक सूचना प्रदान गर्ने।
- ✓ विद्यालय शिक्षक तथा सम्बन्धित निकायहरूलाई शिक्षकको अभिलेख अनुरूपका तथ्याङ्क नियमानुसार उपलब्ध गराउने।
- ✓ शिक्षकको अभिलेखलाई विकसित प्रविधि (IT friendly) अनुरूप व्यवस्थित एवम् अद्यावधिक गर्दै जाने।
- ✓ उपरोक्त कार्यहरूका अतिरिक्त शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधन सहित) को नियम १२६ मा राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) को काम, कर्तव्य र अधिकार भनि उल्लेख भएका कार्यहरू समेत गर्दै रहेको छ।

६. संस्थाले गरेका मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू

- ❖ देशभरिका स्थायी शिक्षकको सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय विकास इकाईबाट सिफारिस भइ आएको वैयक्तिक तथा नोकरी विवरण (सिटरोल) प्रमाणीकरण गरी संकेत नं कायम गर्ने गरिएको। TIS Software मा computer मा Entry गर्ने गरिएको।
- ❖ सेवाबाट अलग भएका शिक्षकको निवृत्तिभरण लगायतका सेवा सुविधा यकिन गरी निवृत्तिभरण अधिकारपत्र प्रदान गर्नुकासाथै उपदान, औषधी उपचार खर्च, विरामी विदाको रकम आदी सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय विकास इकाई मार्फत पठाउने गरिएको।
- ❖ शिक्षकहरूलाई SMS मार्फत सिटरोल दर्ता, सम्पत्ति विवरण दर्ताको जानकारी दिने गरिएको।

- ❖ शिक्षकको अनिवार्य अवकाशको सूचना ६ महिना अगाडि दिनुको साथै कार्यालयको वेबसाइटमा राख्ने गरिएको ।
- ❖ सालबसाली स्थायी शिक्षकहरूको सम्पत्ती विवरणको अभिलेख राख्ने गरिएको ।
- ❖ वार्षिक रूपमा जिल्लाहरू छनौट गरी जिल्लास्तरमा सरोकारवालाहरूबीच अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको ।
- ❖ स्थायी शिक्षकहरूको अभिलेखलाई डिजिटलाइजेसन गर्दै रहेको ।
- ❖ यस किताबखानाबाट कार्यसम्पादन हुँदै आएका कार्यहरू प्रदेशस्तरमा हस्तान्तरण गर्नका लागि कार्यप्रक्रिया शुरु गरि कार्यविधि मस्यौदा तयार गरी समितिमा पेश गरिएको ।

७. राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट चालु आव २०८२।०८३ मा भएका मुख्य मुख्य कार्य उपलब्धीहरू

कार्यहरू	आ.व २०८२।०८३ श्रावण देखि पौष मसान्तसम्म	आ.व २०८२।०८३ को माघ देखि चैत्र मसान्तसम्म
नयाँ सिटरोल प्रमाणित	२०५ थान	२५४ थान
निवृत्तिभरण यकिन गरिएको	१७३७ जना	६९८ जना
उपदान प्रदान गरिएको संख्या	१६५ जना	७१ जना
अनिवार्य अवकाशको जानकारी पठाईएको शिक्षक संख्या	१३६० जना	०
शिक्षकको तलवी प्रतिवेदन पारित गरिएको पालिका संख्या	६७५ पालिका	६९ पालिका
सम्पत्ति विवरण कम्प्युटर इन्ट्री गरिएको संख्या	१००३४५ जना	०
उपादान वापतको रकम निकासा	२३९१०५३१	८०५३०६०
विरामी विदा वापतको रकम निकासा	८५३६५५५३१	३३०१९४१६९
औषधी उपचार वापतको रकम निकासा	१५८९०३५७	६२३४८८११५
अभिलेख अध्यावधिक गरिएको	१००० थान फाइल	६०० थान फाइल

७.१. यस कार्यालयको चालु तथा पुँजीगत बजेटको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति देहाय बमोजिमको रहेको छ ।
बजेट हजारमा

क्र सं	बजेट उपशिर्षक नं	बजेटको प्रकार	वार्षिक बजेट (रु. हजारमा)	तेस्रो त्रैमासिक अवधिको (रु. हजारमा)		तेस्रो त्रैमासिकमा भएको प्रगति %		चालु आ.व.को चैत्र मसान्त सम्मको		चालु आ.व.को चैत्र मसान्त सम्मको प्रतिशत	
				बजेट	खर्च	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति	बचेट	खर्च	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति
१	३५००४०११३	चालु	३८०००	९०३७	७९६१	८८	१००	३१०५३	२६९४२	८७	१००
२	३५००४०११४	पुँजीगत	५१००	०	०	०	१००	५१००	२९७५	५८	१००
जम्मा			४३१००	९०३७	७९६१	८८	१००	३६१५३	२९९१७	८३	१००

७.२ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ तेस्रो त्रैमासिक अवधिमा हासिल भएका निकायगत मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू तथा समस्याहरूको विवरण

सि.नं.	मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू (बुँदागत रूपमा)	कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखा परेका प्रमुख समस्याहरू	समस्या समाधानार्थ भएका प्रयासहरू	मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधानसमितिमा निर्णयका लागि प्रस्तावित विषय (आवश्यक भएमा)
१)	४६९ जना शिक्षकहरूलाई पारिवारिक निवृत्तभरण / निवृत्तभरण र उपदान सुविधा निर्धारण ।	१) कर्मचारी दरबन्दी कम हुनु ।	१) कर्मचारीहरू अतिरिक्त समय खटाई कार्यसम्पादन गरेको ।	
२)	३९२ जना शिक्षकको सिटरोल दर्ता ।	२) विहान वेलुका अतिरिक्त समय काम गर्दा थप सुविधा दिन नसक्नु ।	२) अभिलेख व्यवस्थापन गर्नेक्रममा डिजिटलाइजेसन गर्ने कार्यको सुरुवात चरणमा रहेको ।	
३)	४१ स्थानीय तहमा कार्यरत स्थायी शिक्षकहरूको तलवी प्रतिवेदन पारित ।	३) शिक्षक अभिलेख डिजिटलाइजेसन नहुनु । ४) दैनिक कार्य चाप बढी हुनु ।		

७.३. हालसम्मको माइलस्टोनको प्रगतिको अवस्था – माइलस्टोन नभएको

७.४. आ.व. २०८१/८२ मा तथा २०८२/०८३ को चैत्र मसान्तसम्ममा तर्जुमा/संसोधन

भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू – नभएको

द. राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक)को नागरिक बडापत्र

श्रीमान, यस बमोजिमको यत्र कार्यालयको तेस्रो त्रैमासिक प्रगति विवरण वेबसाइटमा उपलब्ध गराउने निर्णयार्थ चेस गर्दछु।
२०८२/१२/३०

श्रीमान, यस आ.व.को चैत्र मसान्त सम्ममा तर्जुमा/संसोधन भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू नभएको अवस्थाको विवरण देखाइएको छ।
२०८२/१२/३०

